

FAQ

Hello! Welcome to toki pona. Maybe you're new and want to know more about this unknown language. Great! This page will answer your questions.

What is Toki Pona?

It's a small and good minimal language. There are only 14 letters and less than 200 words. The Canadian linguist Sonja Lang created it in 2001. Now there already are thousands of speakers around the world.

Why would I learn Toki Pona?

Maybe you're fascinated by the possibility of describing the world using less than 200 words. Maybe you wish to talk to your friends without other people knowing what you're saying. Maybe you just want to boast of speaking many languages. There are different reasons for different speakers.

How can I learn and where can I use Toki Pona?

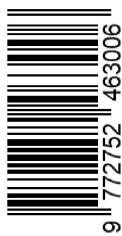
There is the official Toki Pona book (The Language of Good) by Sonja Lang and there is her brand new Toki Pona dictionary. There are also many free courses online. Furthermore, there are YouTube videos and Memrise courses. A very popular and old course was o kama sona e toki pona! A newer and up to date course is lipu sona pona. Toki Pona groups and learning resources are on our website:

liputempo.org

If you want to join us, that's great!

ISSN 2752-4639

9 772752 463006

lipu tempo

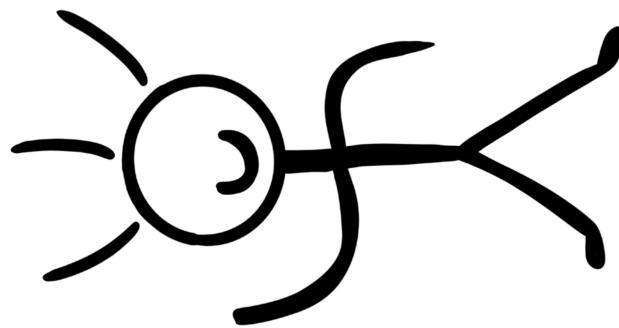

nanpa moli

jo

- o kama pona
lon lipu tempo!
tempo ni la sina
ken kama sona
e pilin molti e
monsuta mute.
monsuta li like
tawa sina la o
lukin e **toki ante**
e ma Sinkapo.
kin la mi pilin
pona tan ri:
jan Nowa li
pana e sona pi
toki pona tawa
jan lili. o musi!
- 2 **kulupu**
jan lili pi tokipona
uta monsuta
pilin mi tan "lipu pi nasin sona"
toki ante
ma Nota-Molene (Neutral-Moresnet)
toki Pantunija (Pandunia)
- 3 **sona**
o kalama - ilo kalama pi linja tu tu
tan seme la jan Kulisito li moli?
tempo suno monsuta
- 4 tempo Kalan Kaja
toki musi
lipu tan jan Sekupija
- 5 **ma**
tawa pi poksi monsi pi ma Astja
nampa tu. ma Sinkapo
- 6 **toki**
ale tempo
pimeja
- 7 **musi**
toki nasa
mi ken
kijetesantakalu o!
- 8 **jan Sonatan**
- 9 **jan pali**

-jan Sonatan

jan pali

- jan pi pali toki
jan Alonola
jan Ke Tami
jan Telakoman
jan Sose L-S
jan Nowa
jan Polo
- jan pi pali sitelen
jan Alonola
jan Simo
jan Ke Tami
- jan lawa
jan Eli
jan Sonatan
- jan pi lipu lukin
jan Alonola
jan Simo
jan Eli
jan Sonatan
- jan pali ante
jan Peja
jan Alonola
- 1
- sina wile ala wile pali tawa lipu tempo?
o tawa lipu liputempo.org!
- lon lipu ni la, sina ken lukin e ma pi mi
mute lon ilo Siko (Discord).

CC-BY-SA 4.0

lawawo 2021 tan jan pali pi lipu tempo
copyright © 2021 by contributors of lipu tempo

musi

toki nasa *tan jan Alonola*

tempo kama la mi lon
jan li ken lukin e kon
telo kiwen li tawa anpa
palisa seli li lon supa
kasi kiwen li lon tomo
mi weka e suno
jan li jo e len suli
mi pali e moli
seme li mi?

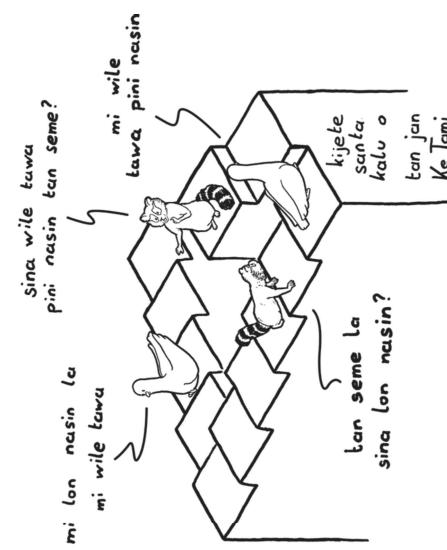
mi ken *tan jan Alonola*

jan ale li sona e niijan Tewi li pana e toki
pona tawa jan lili ona. jan lili ni li jan
wan pi toki pona. taso lajan lili ale liken
kama sona e toki pona.

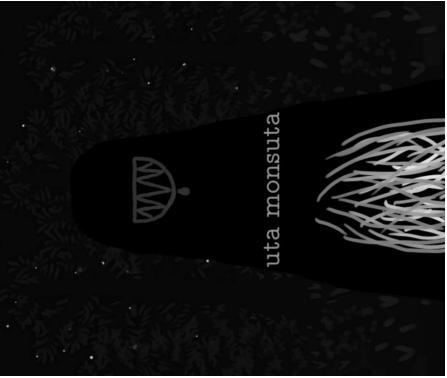
tomo kulupu pi ma tomo mi la mi pali
tan mani. ni la mi lukin e jan lili lon ten-
po pi tomo sona ona pini. ni la mi toki
tawajan lili pi nimi "jan Ma". mitu li toki
e musi Pokemon [Pokémon] e sitelen
kule e ... toki pona. mi pana e sona pi
toki pona tawa ona.

Open la mi toki e nanpa tawa ona. ona li
ken toki e nanpa wan tawa nampa luka
luka luka tu tu. mi kute e ni: ona li toki
tawa mama ona e ni: "mi jo e sike suno
luka tu a!" mama ona li sona ala e ni li
toki e ni: "seme?"

tempo ante la mi toki e nimi "ma" tawa
ona. mi toki e pilin pi nimi ni. ona li toki
e ni: "ala, mi ma". mi toki e ni: "sina jan
Ma. nimi "ma" li ken jo e pilin tu. pilin
nanpa wanli ma. pilin nanpa tulijan Ma
li sina."

kijete santakalu o! *tan jan Ke Tami*

pini pi tempo mun ni la jan mute li len e
sijelo ona kepeken len nasa.¹ jan li wile
lukin e ijo ni: sitelen en toki en kalama
en musi ante li pana e pilin wawa e pilin
nasa e pilin ike, pilin ni ale li pona tawa
jan ni lon tempo ni. ni li tempo "mon-
suta", sina wile ala wile pilin nasa sama
ni? a, mi sona e lipu pona tawa ni. nimi
lipu li "uta monsuta". ona li ken pana a
e pilin nasa.

¹ "monsuta" li jo ni: ona li pana e
pilin ike tan ni: ona li wile pakala e sina.

kulupu

jan lili pi toki pona *tan jan Nowa*

tempo awen la jan Ma li kama sona e
toki pona mute. ona li musi ilo pi nimi
"toki utala". ona li sona e nimi mute pi
toki pona li kama sona e nimi ale. ona li
kama sona e sitelen pona kin. tempo ale
la ona li wile lukin e nimi kepeken sitel-
en pona. mi sitelen e ni tan ona. ona li
sitelen e sitelen sama mi. toki pona li
pona tava ona!

uta monsuta! *tan jan Ke Tami*

toki tu tu vwan li lon lipu. sitelen li lon. pilin li lon. ona ale li toki e ike. ike toki ni li pona tawa mi la. mi lukin e ale ni lontempo pimeja tasco. ni la pilin nasami li pilin wawa. pona la kalama ala li lon tomo mi la mi pilin ike mute ala.

toki la. sina ken lon lupa kiwen tawa anpa ma. toki la. sina ken weka e ijo ike. toki la. sina ken awen lon insa pi tomo sina - taso seme ante li lon? toki la. kijetesantakalu² li utala e ike. toki la. sina 2 kijetesantakalu li soweli. sinjin ona li pimeja. linjalil on monsji monsionali pimeja li walo.

pilin mi tan "lipu pi nasin sona"

tanjan Telakoman

tokipona la nimi "pona" lipana e kontu. kon nampa wan li pilin pona. kon nampa tu li ni: ijo li jio ala e ijo li lili mute lon insa ona li nasa ala e lawa jan la ijo ni li pona. ala li ijo ni li ike.

ni li la jan mute pi toki pona li pilin e ni: o toki ala e sona ike nasa kepeken toki pona. tempo mute la mi pilin samsa jan mute ni. tempo mute la mi wife weka tan sona nasa ale. taso tempo same la mi lukin e ni: toki pona li ken ilo pi kama pona tawa sona ike nasa. mi pona e sona ike nasa kepeken toki pona la mi kama sona e ijo siñ, mi pilin pona, mi musi.

ni li la mi pilin pona tan ri: mi lukin e lipu sin pil pona sona. lon toki pona. ni li lipu pi nasin sona (lipupinasinsona.wordpress.com). jan Penanto li pali e lipu ni. lipu pi nasin sona la jan Penanto li pana e sona wawa sama ni: seme li lon insa pi kolete suwi? jan li ken awen lon sike suno pi nampa seme? kon sewi li ante e kon ma lon nasin seme? tawa wile sona ale la jan Penanto li pana e lipu lii sin.

lipu lii ale la jan Penanto li kepeken nasin ni: noka la ona li pana e toki pi pana sona lon toki Inli. ona li ante toki e toki in tan toki Inli tawa tokipona li pana e toki pi toki pona lon lawa pi lipu lii. toki pi toki pona la ona li

ken kama sona e nimi "monsuta" e kon ona a. toki li wawa.

jan Kalini li kama e kulu pali. ian kulu pu palili pali e toki ona li pona. li musi wawa, li jan pi toki pona wawa. sina wile ala wile e pilin nasa ike? sina wile la. olukin e ona a! sina sona ala la o lukin e lipu pini ona - nimi ona li "sona pi ike ken"; ona li toki e ike pi toki ale li ken pana e sona tawa wile lukin sina. sina wile ala o toki e ni tawa jan pi toki pona. "uta monsuta li lon. ona li ken pona tawa pilin mi."

o lukin e ona lon ni: <https://utamonsuta.itch.io/uta-monsuta>

nena la. akesi li wile weka e nena. taso ona li lili, li ken ala pali e ni. ni la, akesi li wile tawa waso, li wile toki e ni: "o pona e uta sina kepeken kiwen nena. o lili e nena." taso lete la, akesi li ken ala tawa kepeken wawa. lete mute li lon la, akesi li tawa e noka wan ona kepeken tempo wan pi pali nena. akesi li tawa waso la, ni li wile e tawa noka pi mute pi mun ale. akesi li tawa, li tawa, li tawa. akesi li pini e tawa, li lon waso la, ni li ale ten-

po? ala a! ni li tempo pi tawa akesi taso. ale tempo la, tempo pi tawa akesi li lili mute a, li lili sama tempo ala a.

jan li ken ala ken sona e ale tempo? ala. waso en soweli en akesi li pali, li sike waso e kama e waso e soweli e akesi. tempo, li kama e waso e soweli e akesi.

sina wile tawa. sina wile weka tan ma ni. sina wile li lon tomo sina. sina ken ala. o ala. o lon.

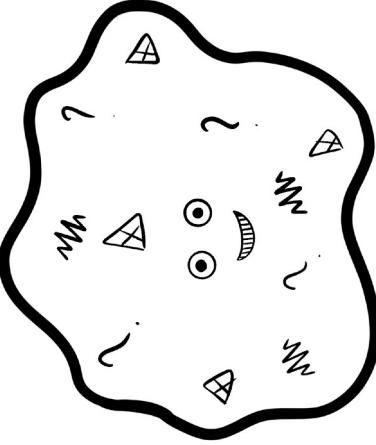
sina lukin e pimeja. pimeja li suli. pimeja li ale. pimeja li lon, taso ala li lon. ala li lon? ala. ale li ken lon. ijo li lon. ijo same? ijo ike? ijo pona?

iijo li tawa sina. sina sona ala eni: ijo li suli anu lili. sina pilin eni: ijo li suli. sina pilin e ijo. ijo li jo e linja mute. al! ijo li pakala e sina kepeken uta ona. luka sina li pakala! al! sina wile tawa. sina ken ala tawa.

iijo li tawa, li tawa kepeken wawa mute. ijo li ijo ala, li sowell tan ni: ona ijo e linja, e uta, e kiwen uta suli. soweli ni li ike, li ike tawa sina. ona li lon poka sina. ona li kalam. kalam ni li ike tawa kute sina. sina wile molii, li molii ona.

ona li toki: "simajajan ike! sina pali e ijo ike! sina o moli!" ona li toki ala e toki pona. ona toki e toki ante, taso sina sona e kon pi toki ona. al! ona li pakala e sina, li pakala e luka sina, e simpin sina, e lawa sina. sina pilin pakala! sina kalama: "o weka! weka! o weka a a!"

suno li lon ala. sina lon tomo. sina ken ala lukin. sina pilin e supa lape sina. taso, sina sona alaen ni: semeli lon tomo sina... .

po pini mutel li lon. kin la ale li pali pona. tomo pi nasin sewi mutel kin li lon. tomo pi nasin sewi Silami "Sulutan" pi kipisi¹. Alapi en tomo pi nasin sewi Puta "Ki-wen walo pi jan Puta" pi kipisi Sonko li pona nampa wan tawa mi. tomo pi nasin sewi Puta ni li jo e tomo awen lili pi ijo pi tempo pini e tomo lipu pi nasin sewi Puta kin. ma Sinkapo la tomo sin musi kin li lon. pana lukin la tomo palisa "Malinapesan" (Marina Bay Sands) li pona mute tawa mi. ona li tomo palisa tu wan lon poka pi telo suli. taso ona li jo e supa suli lon lawa ona. supa ni li wan e tomo suli likeni wantas. o kute e toki ni:

1 "kipisi" li ijo lili pi ijo suli

palisa tu wan li jo e pokis telo pi tawa telo e ma lukin pi ma weka. ma Sinkapo la tomo awen suli pi ijo pi tempo pini kin li lon. ona li jo e ijo pona mute tan ma Asija ale. ma Sinkapo li wan e ijo ante mute e nasin kulupu mute. ma ni li jo e mani mute kin e tomo sonda suli nampa wan pi ma Asija.

tempo mute la mi tawa ma Sinkapo. tan ma tomo Kuwala Luunu la mi ken tawa kepeken tomo tawa kulupu anu tomo tawa kon. taso awen pi ma Sinkapo li wile e mani mute sama ma Elopa. mi ken awen lon tomo pi jan tawa pi ma Sinkapo lon tempo suno wan. la mi ken awen lon tomo pi jan tawa pi ma Mala-sija lon tempo suno tu tu anu tu wan kepeken mani sama a! taso ma Sinkapo li ma pi pona mute tawa mi a.

toki

ale tempo
tan jan Ke Tami

ale tempo li tempo suli a. jan li ken ala ken sona e ona? o kutee e toki ni:

toki la, nena kiwen pi suli mute li lon. kiwen ona li kiwen wawa. waso li kama, li pona e uta ona kepeken kiwen nena. tan nila, kiwen lili lili lili kama weka lili. waso li tawa weka, li mama e waso lili, li moli lon tempo. waso lili li kama suli. tempo sike mutel li kama la, waso li kama lon nena kiwen, li pali sama mama ona. ni ale li sike lon tempo, li kama, li kama, li kama, li lili pi mute ala e kiwen, li lili e kiwen, li lili e kiwen, li lili e kiwen. tempo waso mute li kama mute suli sama mute pi mun ale lon sewi pimeja, li kama mute suli suli kin a. tempo la, nena kiwen li ala tan ni.

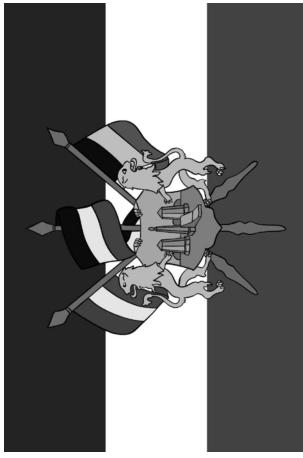
ma Nota-Molene (Neutral-Moresnet)

tan jan Alonola

tempo pini la, ma Nota-Molene li lon. lawa pi ma tomo Win (Wien, Vienna) li tok e ni; ma sema li jo e ma seme. taso, lawa ni li nasa. ma Pojesen (Preußien, Prussia) li tok e ni; ma Nota-Molene li ma mi. taso, ma Netelan li tok e ni; ma Nota-Molene li ma tomo lawa ala, ma tomo Molene li ma tomo lawa. kin la, jan pana pi telo nasa li pali e sitelen ke-peken toki Epelanto a.

jan lawa li utala, ona li wile e ma Nota-Molene. pini la, ona li tok e ni; ma Nota-Molene li ma pimittu nimi "Nota" li sama pi nimi "insa" tan ni; ma ni li insa pi ma Pojesen pi ma Netelan. tempo sike pi lawa pi ma tomo Win (1815) la, jan pi mute lili (256) li lon ma Nota-Molene. taso, tempo sike kama mute (~1837) la, jan mute li lon. tempo sike kama mute (1858) la, jan mute pi nampa ni li lon: "2575". jan mijie mute li tawa ma Nota-Molene tan ni; ona li wile ala utala. tempo open pi utala suli nampa wan la, jan mute pi nampa ni li lon: "4668".

mitok e ni tan seme? a! ijo suli li lon ma Nota-Molene tawa toki Epelanto. kulu-pu Epelanto li lon ma Nota Molene lon tempo sike ni; ma Losi en ma Juke en ma Kanske li wan e wawa pi ona ale (1907).

telinwa. ona li wile pali e toki sin, e toki pi ma Elopa tan ni jan Lito Kusala li tan ma Sumi.

ni la, tempo sike kama (2003-2005) la, jan Lito li pali e toki Lone. nimi ona li tan ma mute, li tan ma Elopa taso ala. jan Lito li wile e ni; nimi ona li tan ma ale, li pona tawa pilin pjan ale. jan Lito en jan Poken Jale (Florent Garet) tan ma Kanske en jan Jen Wilkinson (Jens Wilkinson) tan ma Mewika li pali e toki sin: toki Kaja (Gaia). taso, ona tu wan li pini ala e toki Kaja. tempo sike wan la, jan Lito en jan Jen li pali e toki Pankaja

toki Pantunija (Pandunia)

tan jan Alonola

toki Pantunija li toki pi ma ale. jan li pali e toki Pantunija sama toki pona. toki pona la, toki Pantunija li jo e ijo mute sama.

tempo pini pi toki Pantunija

tempo sike mute pini la (2000), jan Lito Kusala (Risto Kupsala) li kama sona e sona pi toki sin. toki sin ni li toki Epe-lanto, li tok Ito, li tok Olapi, li tok Ito In-

(Pangaja). taso, ona li pini ala kin e toki ni.

open pi toki Pantunija

tempo sike nanpa luka wan pi toki pona (2007) la, jan Lito li pali e toki Pantunija. ona li pana e ona tawa kulupu pi ilo sona, tempo sike kama la, kulupu li lon. ona li jo e kulupu pi toki Pantunija lon lipu Pepu (Facebook).

tempo sike nanpa tu pilipu pu la (2016), kulupu pi toki Pantunija li kama suli. ona li pali e kulupu lon ilo Telekan (Telegram), tempo sike kama (2017) la, toki Pantunija li lon lipu tempo Infelinkusika Tatunsi (Interlinguistica - Tartuensis) li lon lipu Kesiteja Kelija (Keksittiyä kiel-lä). kin la, kulupu pi toki Pantunija li lon lipu Wesi (Reddit).

jan li pali e len ni lon tempo sike nanpa tu tu pilipu pu (2018).

tempo sike kama (2019) la, jan li pana e toki Pantunija nanpa wan. taso, ona li pona ala tawajan pali ona.

tempo sike ni en tempo sike pini la, ante mute li lon. jan pali li ante e kalama ona lon tempo sike pini. tempo sike ni la, ona li ante e ni: toki Pantunija o jo ala e nimi pi pini ante. toki Pantunija li sama pi toki pona. toki Pantunija en toki pona la, sina ken ala ante e nimi. toki Inli la, sina ken ante e nimi, o lukin: mi lon - | * am*. sina lon - You * are*.

tempo mun pini la, toki Pantunija nanpa 5

tu li lon. jan pali li pilin pona tan ona. mi toki e ni: o kama sona e ona!

kon pi toki Pantunija

toki Pantunija o pona tawa jan ale. ni la, ona li jie e kon ni:

jan ale li ken kama sona e ona lon tempo sama. jan ale li pilin sama tawa toki Pantunija tan ni: ona lijo e ijo tan toki pijn ale. jan ale li pilin e ni: toki ni li pona. kama sona ona li kepeken e wawa illi.

jan ale li pilin e ni: toki ni li pona tan ni: toki Pantunija li kepeken lawa pona. jan ale li ken pona ilo e toki Pantunija. jan ale li pilin e ni: toki ona en kulupu ona li pana e ijo tawa toki Pantunija.

o kama sona e toki Pantunija

a! sina wile kama sona e toki Pantunija anu sem? ponal! olukin:

sina wile toki e ni: toki! sina ken toki e ni: "salam!" sina wile toki e ni: (o) lape pona! sina ken toki e ni: "salam sona" sina ken aia ken lukine ijo? nimi "salam" li sama nimi "toki!". kin la, nimi "sona" li sama nimi lape.

nimi pi mute lili pi toki Pantunija li sama toki pona. taso, nimi "mi" li sama! "mi" li mi. kin la, nimi "ni" li sama! musi! taso, o awen! nimi ante li lon sinpin nimi. toki Pantunija la, sina toki ala e ni: jan ni. sina toki e ni: njan.

pona! taso, semel li "pona" kepeken toki Pantunija? ponal ni: "bon" sina o kama sona e ni: nimi pona en nimi Pon (bon) li jo e mama mama sama: nimi Pona (bona) tan toki Lasina anu toki Loma ante.

mi o pini: taso, miwile toki e ni kepeken toki Pantunija: (o) tawa pona!

mi toki e ni: salam safar!

jan Anle (Hamlet) li toki tawa jan pona moli ona, ona li pilin e ni: ona li molis e ona sama, li pilin e kon lon. (toki ante nill jo ala e nasin pi kalama pona)

lon anu lon ala, nili wile sona: lon lawa la ona li pona ala pona tawa pilin e palisa utala tan ken pi sona ala. anu, lon ante telo suli pi ken ik, lon ante e ike ni la: tawa moli, tawa lape; moli li lape taso; kon pinnim ni "lape" la, ona li toki e mi mute, li pinie ni: ona li pini ala pini e pilin ike, e ijo sin ike mute, pi sjield ale li kama tawa? ona li pini tawa wile mute, moli, lape. lape li ken pi sitelen lape; lon, nillijo awen. lon lape moli ni, sitelen seme li kama? tempo pi mi weka e tan lon la, ni o awen e mi, ni li panae. lon pi tempo suli tawa ijo ike.

toki

"Jan Lomijo en jan Sulijeto" li lipupi nimi suli. ona li toki e olin pi ante lawa, li pali e pilin suli pi kon olin lon kulupu mi mute. jan Lo-

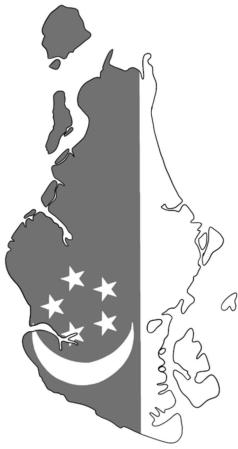
mijo li tan kulupu Kapule, jan Sulijeto li tan kulupu Montaku. taso, ona tu li jan olin, jan Sulijeto li wile e ni: jan Lomijo li weka tan kulupu ona tawa lon poka jan Sulijeto. (toki ante ni lij oe nasin pi kalama pona)

olim o, sina jan Lomijo tan sem? o ante man, o weka e nimi. sina wile ala e ni la, o toki e olin sina: "mi weka e nimi" kulupu taso li ante mi la: sina sina, jan Montaku al. "Montaku" li sem? on loka * al, lon linja ala kin, lon sinpin al, lon sjield ale ala, o nimi ante. nimi li kon sem? kasikuli kepeken nimi ale li suwi: nila, jan Lomijo pi nimi ni al', li awenjo e pona suli on' jan Lomijo o weka e nimi'sina. lon lupa tan weka e nimi, o pana e mi.

*Ioka - luka + noka

ma

**tawa pi pokimonsi pi ma
Asia
nanpa tu. ma SInkapo
tan jan Polo**

en jan Palata li kulupu lili, taso toki ona li lawa lon ma SInkapo. lon la ma SInkapo li etoki awa tu tu ni: toki Inli, toki Sonko (toki Mantalin [Mandarin]), toki Tami (Tamil), toki Male, sitelen ale pima SInkapo (tomo esun, nasin, tomo lawa en ante) lijo e toki tu tu ni.

ma SInkapo li ma pi seli mute, taso ona li pona mute tawa mi tan ni: telo suli li lon, moku ponai li lon, tomo pona pi ten-

li toki e ni:

Adref, adref, am y cyntaf,
Hwch ddu gwta a gipio'r obla'.

tomo, tomo, kepeken tempo illi,
mani meli pi linja monsi ala li
moku e jan pini

kulupu mal i pali ni kin: tempo tu wan la,
jan li sike ema pi jan moli. pali ni la, jan
li ken oko e ijo pi mani ala. ante la, jan
li pini sike la, ona li oko e insa pi tomo
sewi kepeken lupa pi pali open, li tawa
oko e jan. jan ni li kama moli lon sike

mije li kama jo e len majuna e len sinpin
e len meli. ni tawa lukin sama jan wawa
(Gwrachod). ona li pali e kalama suli
tawa ni: ona li kama jo e kili suwi. jan li
pilin e ni: pali ni la, kon ike li weka tan
ma. meli walo li jo e pilin tu wan: ken la,
ona li awen pona ema moli e nasin sike.
taso, jan ante li toki e ni: ona li apejia² li
moli e jan tawa. pimeja Kalaan Kaja la,
jan li wile sona e tempo kama. meli pi
olin ala li pana e selo kili tawa ma. onal li
pana e sitelen open pi olin ona.

toki musi

lipu tan jan Sekupija
tan jan Sose L-S

toki ante pi pali tan jan Sekupija
lon ma pi toki Inli la, jan Wilijan Sekupija
(William Shakespeare) li pana e ijo mute.
ona li pana e lipu suli, e lipu pi nimi jasima
(ona li nimi pi sinpin ante) e nimi sin. tempo
ale la ona li ante e toki Inli. jan mute li ante
e pali ona tawa toki mute pi ken narpa ala,
taso ni li tawa toki pona ala. toki Sekupija li
ken ike kin la, jan mute sin li ken ala sona e
nimi majuna (sin ala) ona. jan wanli toki e ni
tawa mi: sitelen pi tokiante Sekupija sina la
mi: mi ken pana e sona ni tawa jan ante kin.

lipulili nampa 18 (sonnet 18)

jan toki li toki e olin ona, li sama olin ona
tawa ma kasi, taso, jan li toki illi e olin ona
la, jan li tokisuli e ma kasi. (tokiante nili jo e
nasin pi kalama pona)

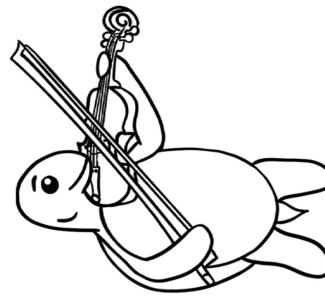
mi toki ala toki e nila
sina sama tempo suno pona:
kon li utala e kasi illi,
tempo illi li ona li pini:

ken la seli li moli e ijo,
sinpin ona li kama pimeja;
ijo illi ni ale li pini,

o kalama - ilo kalama pi linja tu tu

tan jan Alonola

ilo kalama mute li lon. sina ken pana e
kalama kepeken nasin ni: sina ken selo
wawa e ilo kalama, sina ken selo e linja
pi ilo kalama kepeken ilo selo, sina ken
selo e linja kepeken luka sina, sina ken
mute o kama jo e ilo kalama o tawajan
pi pana sona pi sona kalama. pini la, o
musi, o kalama!

ilo kalama pi linja tu tu li jo e kipisi tu:
poki kalama en palisa pi linja sowelli.
palisa pi linja sowelli lijo e palisa pi kasi
kiwen, e linja sowelli mute. linjan li selo
e linja pi pokи kalama. poki kalama li
kasi kiwen. ona lijo e pokи wan, e palisa.
pini palisa la, sike li lon. nimi pisike ni li
pipi pokи (toki Inli: snail). sike ni la, linja
tu tu li open. pini ona li lon anpa pi pokи
kalama. palisa li selo e linja wan anu lin-
ja tu (anu linja mute) la, kalama li lon.
kalama sewien kalama anpa li lon. linja

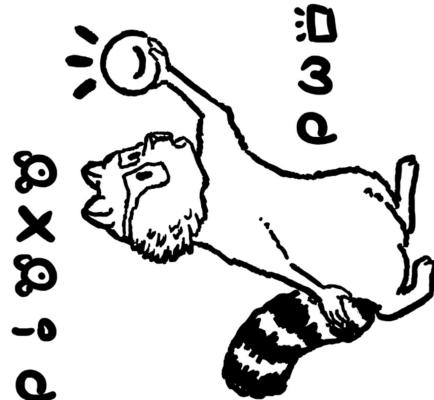
2
apeja li pali ike

**lipu tan jan Kulisito li
moli?**

tan jan Sose L-S

mama ma mili moli e ona:
tasо, sun' sina pimejia la,
sina pini alajo e pona;
sina anpa ala tan moli
a jan li ken kon. li ken lukin la
ni li awen la, sina awen lon.
toki pijan wan tan jan Anle

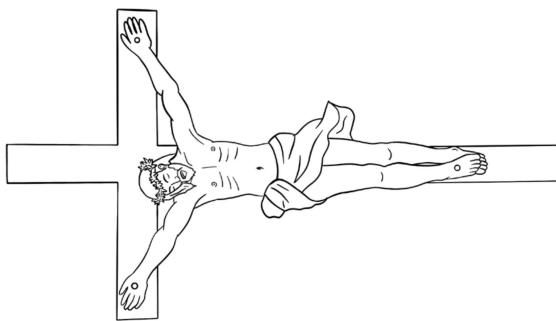
[LIPU ANPA LI JO E TOKI TAWA MOLI PI
ONA SAMA]

jan pi kulupu Katoliko li toki e ni: jan
Jesu li moli lon palisa suli la, nimi "jan
Jesu pi ma Nasalemу, lawa pi kulupu Je-
sus (יրהוָה נִצְחָן; Rēx Iūdaeōrum; Ö
Bɔɔ̄ȳlēus tōv 'Ioūqīwū") li lon sewi pi
lawa ona. ni li tan lipu pijan Son (John);
jan Katoliko li pilin e ni: jan Jesu li moli
tawa mi mute: ona li pana pi suli mute
muete e lon sewi. tan ni la, kon sewi li
pakala ei apeja (pali ike) jan. tempo ni la,
sitelen illi pijan Jesu lon palisa li len e
jan mute pi kulupu Katoliko, anu jan ni
li jo e sitelen ni lon tomo ona.

tempo pinila, kulupu Nosika (Γνωστικός,
Gnōstikós) li lon. ona li pilin e ni: kon
6

sewi pali pi ma nili ike mute, ona li pilin e ni: akesi! on ma kasi Eten (Garden of Eden) li sevi Kulisito! jan Nosika li pilin e ni: jan Jesu li sama ala pi sevi Kulisito!

jan pi kulupu Ototoko (Eastern Orthodox) li pilin e ni: sewi li pana e jan Jesu tawa mi mute. jan Jesu li utala e jan Sartan, li utala e moli. lon palisa la, jan Jesu li pilin e utala ni, li anpa e jan Satan, li anpa e moli. tan nila, jan mute pi kulupu Ototoko li toki e ni: jan li ken kin kama utala e ike, li anpa e jan Satan e moli.

jan pi kulupu Silami (Islam) li pilin e ni: jan Jesu li sevi lla (ﷺ) ala. taso, ona li jan toki li pana e lipu tan sewi tawa kulupu jan. jan Jesu li moli ala lon paliisa suli, taso ona li sewi tawa ma sewi. jan Silami li pilin e ni: lipu Pepu (Bible) li kama pakala. lipu Kulon (Qu'ran) li toki ante. tan tu ni la, ona li weka e pilin pi jan Jesu lon palisa.

tempo suno monsuta li tan tempo Sow-en (Samhan).

to. lon tempo pi kama anpa telo la, sewi Kulisito li kama lon jan Jesu. lon palisa suli la, kulupu Nosika li pilin e ni: sewi Kulisito li weka tan jan Jesu, anu ona li pa sona aal a li pilin e ni: jan Simon li moli lon palisa suli.

jan pi kulupu Ototoko (Eastern Orthodox) li pilin e ni: sewi li pana e jan Jesu tawa mi mute. jan Jesu li utala e jan Sartan, li utala e moli. lon palisa la, jan Jesu li pilin e utala ni, li anpa e jan Satan, li anpa e moli. tan nila, jan mute pi kulupu Ototoko li toki e ni: jan li ken kin kama utala e ike, li anpa e jan Satan e moli.

jan Alan mute li tawa ma Mewika. ona li pali e tempo suno monsuta. lon ma Mewika. jan ante mute li pilin pona tan tempo suno monsuta. ona li pali kin e ona. tempo kama sin la, jan pi ma ante li pali e tempo suno monsuta. nimi ona li tempo suno Elowin (Halloween). jan lon ma Elopa, lon ma Amelika, lon ma Asia, lon ma Setapika, lon ma Mosanpi, lon ma Sinpapuwe li musi tan tempo suno Elowin.

tempo suno monsuta li tan tempo Sow-en (Samhan).

jan li jo e len monsuta. len ni o weka e ijo mute lon tempo suno monsuta.

jan li jo e len monsuta. len ni o weka e ijo ike, e jan moli ike. jan lili li tawa tomo mute, li kama jo e suwi! jan li pali e ijo monsuta, li pali kin e ijo ike, jan li pana ala e suwi la, [ken la, jan la, jan li pali e ijo ike] lili musi tawa ona.

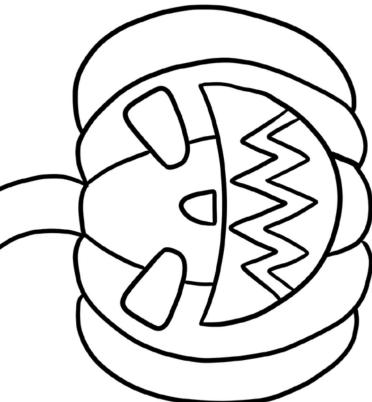
tempo suno monsuta¹ tan jan Alonola

tempo sike ale la, jan li wile pilin monsuta. tempo suno wan la, jan li jo e len monsuta. ni li lon tempo suno monsuta.¹

tan pi tempo suno monsuta li ni: tempo pini mute la, ma Alan la, jan li pali e tempo suno monsuta tan ni: tempo seli li pini, tempo seli li pini la, soweli li tawa tomo tan ma. sama nila, jan molii tawa tomo tan ma moli. ni la, jan li pali e seli suli, li jo e len monsuta tan ni: ona li wile weka e jan moli ike. taso, jan sona li pilin e pilin mute. jan sona mute li toki e ni:

¹ monsuta li pilin ike tan ni: sina pilin e ni: ijo ike li wile pakala e sina.

nasin majuna¹ mute li lon poka tempo ni. ken la, kulupu li tawa musi lon sike pi seli suli (Coelcerth). ona li sitelen e nimi ona lon kiwen li pana e kiwen ni lon seli. seli li kama lili la, jan ale li tawa wawa tawa tomo ona. ona li pilin e ni: ona li awen lon la, ona li lukin e kon pi ken ike. ken ike ni li wile moku e kon jan. ken ike ni li mani meli pi linja monsi ala (Y Hwch Ddu Gwta), anu ona li meli walo (Y Ladi Wen) pi lawa ala. kama suno la, jan li oko e kiwen ona. kiwen li lon alla, jan pi kiwen ni li moli lon sike. jan lili

tempo Kalan Kaja tan jan Sose L-S

tempo Kalan Kaja (Calan Gaeaf) li tempo musi lon ma Kunli (Cymru, Wales), tempo pini la, jan li toki e ni: tempo Kalan Kaja li suno open pi tempo lete. tempo pimeja Kalan Kaja (Nos Caelan Gaeaf) la, kon moli en soweli nasali kama lon ma jan. tempo Kalan Kaja li lon monsita, pi tempo pimeja Kalan Kaja. jan li pilin e ni: ma anpa (Annwn) li kama lon poka pi ma jan.

¹ ijo "majuna" li ijo pi tempo mute